

بررسی تاثیر آموزش روان شناختی بر تاب آوری مراقبان خانوادگی مددجویان مبتلا به اختلال دو قطبی

راحله بهرامی^۱، طلیعه خلیفی^۲

(۱) کارشناس ارشد روانپرستاری دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

(۲) *نویسنده مسئول، مربی، گروه روانپرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

چکیده

تاب آوری در خانواده، به الگوی رفتاری انعطاف پذیر و رشد یافته‌ی رفتاری مراقبان مددجویان، در مواجهه با مصائب و چالش‌های پیش آمده با مددجوی تحت مراقبت، اطلاق می‌گردد. این مطالعه با هدف تعیین تاثیر برنامه آموزش روان شناختی بر تاب آوری مراقبان مددجویان مبتلا به اختلال دوقطبی بستری در مرکز پزشکی آموزشی و درمانی قدس شهر سنندج انجام گرفته است. مطالعه حاضر یک مطالعه نیمه تجربی است که در پاییز و زمستان سال ۱۳۹۸ در مورد ۶۴ مراقب خانوادگی مددجویان مبتلا به اختلال دوقطبی بستری در مرکز پزشکی آموزشی و درمانی قدس شهر سنندج، انجام شد. نمونه گیری به شیوه‌ی در دسترس انجام گرفت. قبل از مطالعه از مراقبان خواسته شد که فرم اطلاعات فردی و پرسشنامه تاب آوری کانر- دیویدسون (CD-RISC) را تکمیل کنند. مراقبان گروه مداخله در هفت گروه ۴ تا ۵ نفره، آموزش روانشناختی را طی ۴ جلسه، به صورت هفته ای یک بار، در مدت زمان ۴۵ تا ۶۰ دقیقه دریافت نمودند. پس از گذشت ۴ هفته از مداخله مجددا پرسشنامه‌ها تکمیل شد. گروه کنترل، برنامه ای جز برنامه آموزش معمول بیمارستان دریافت نکرد و همانند گروه مداخله پس آزمون در مورد آنان نیز اجرا شد. نتایج نشان داد که بین دو گروه مداخله و کنترل از نظر توزیع متغیرهای زمینه‌ای تفاوتی وجود نداشت. نمره پیش آزمون تاب آوری دو گروه کنترل و مداخله نیز از نظر آماری اختلاف معنی داری با هم نداشتند ($p = 0/59$). مقایسه نمره‌ی تاب آوری در مراحل پیش آزمون و پس آزمون در هر گروه به صورت جداگانه نیز، نشان می‌دهد که، نمره تاب آوری در مراحل پیش آزمون و پس آزمون در گروه کنترل اختلاف آماری معنی داری با هم نداشتند ($p = 0/11$)، در حالی که افزایش آماری معناداری در مرحله‌ی پس آزمون نسبت به پیش آزمون در گروه مداخله مشاهده شد ($p < 0/001$). نتایج مطالعه حاضر نشان داد آموزش روان شناختی بر تاب آوری مراقبان مددجویان مبتلا به اختلال دوقطبی تاثیر گذار است.

واژگان کلیدی: آموزش روانشناختی، تاب آوری، مراقبان خانوادگی، مددجو، اختلال دوقطبی